

Geçen sayımızda anlattığımız Klasik açılır sistemlerden sonra bu sayımızda sizlere Özel açılır sistemleri anlatmaya çalışacağız.

Özel açılır sistemler olarak adlandırdığımız sistemler hem hergün evlerimizde, işyerlerimizde ve kamuya açık alanlarda kullandığımız sistemler hem de çok özel amaçla kullanılan sistemler olarak karşımıza çıkmaktadır. Öncelikle özel açılır sistemlerimizi gruplandırarak işe başlayalım. Özel açılır sistemlerimizin en önemli üyelerinden biri Kapılardır. Aslında başlı başına bir sistem olarak anlatılmayı hak eden kapılar kendi içerisinde bile birçok dallara ayrılmaktadır. Diğer üyelerini de sizlere Özel açılır sistemler olarak anlatmaya çalışalım.

1. KAPILAR:

Kapılar hayatımızın içerisinde yer alan en önemli açılır sistemlerdir. Bazen estetik, bazen güvenlik, bazen yangın koruma gibi türlü amaçlarla hayatımızda hiç dikkat etmediğimiz kadar yer kaplarlar. Düşünürseniz günlük hayatımızda kim bilir kaç kez bir kapıdan geçmekteyiz?

Bu sebeple kapıları daha basit ve bu satırlara sığabilecek şekilde anlatmak için isterseniz en kolay yönteme yani gruplandırmaya başvuralım .

1|A. GİRİŞ KAPILARI:

Adından da anlaşılacağı üzere giriş ve çıkış amaçlı kullanılan evlerimizin giriş kapıları en önemli giriş kapılarıdır. Bu kapılar genellikle hem güvenlik amaçlı hem de estetik amaçlı olarak yapılırlar. Günümüzde bu kapılar konutlarda, cafe ve restoranlarda, kamu binalarında yani hemen hemen her yerde kullanılırlar.

Giriş kapıları Çelik, Alüminyum, Demir ve Ahşaptan imal edilebilirler. Genellikle ağır olan bu kapılar çok iyi bir taşıyıcılık özelliğine sahip özel menteşeler vasıtası ile açılıp kapanabilirler. Çelik kapılar genellikle evlerimizde, Alüminyum kapılar genellikle apartman girişlerinde, cafe ve restoranlarda, Demir kapılar genellikle bahçe ve otopark girişlerinde, ahşap kapılar ise genellikle nostaljik görünüm gerektiren alanlarda kullanılırlar. Manuel olarak yapılabildikleri gibi elektrikli, kartlı, parmak izi okuyucu gibi özel donanımlı olarak da yapılan bu kapılar aslında bir önceki sayımızda anlattığımız tek açılım sistemleri prensipleri çerçevesinde çalışırlar. Ancak taşıdıkları yüksek ağırlık ve istenilen uzun yükseklikler yüzünden çok daha kompleks taşıyıcılar kullanılması gerekmektedir. Örneğin kullanılan kapı menteşeleri, klasik tek açılım menteşelerine oranla çok daha büyük ve güçlü menteşelerdir. Bu menteşelerin boyutları ve kapasiteleri büyüdükçe dolayısıyla kullanılan profil ebatları ve yine doğal olarak kapı ebatları da büyümektedir.

1|B. PİVOT KAPILAR:

Bu açılım şeklini ilerleyen sayfalarımızda ayrıca anlatacağız. Ancak kapılar bölümünde bahsetmeden geçmenin bu tip kapılara haksızlık olacağını düşünüyoruz. Günümüzün giderek artan trendi olan pivot kapıların en büyük özelliği, menteşeli kapılarla yapılabilen kanatlardan çok daha fazla ağırlıkların bu kapılarda taşınabilmesidir. En büyük özelliği menteşelerin kasa ve kanat arasına bağlanmadan alta ve üste yerleştirilmesidir. Özellikle taşıyıcı alt menteşe genellikle direkt olarak zemine monte edilerek taşıma kapasitesinin inanılmaz artmasına yardımcı olur. Alt menteşeler büyük ağırlıklar için hidrolik olarak da yapılabildiğinden taşıma kapasiteleri oldukça yüksektir. Üst menteşeler ise yük taşımaktan öte kapı ekseninin eşitlenmesi ve klavuzlanması görevine yardımcı olurlar.

1|C. ÇARPMA KAPILAR:

Genellikle giriş ve çıkışların aynı kapıdan yapılması durumlarında, özellikle hastahane gibi bir bölümden diğer bölüme geçişlerin olduğu çift yönlü kullanım gerektiren yerlerde kullanılırlar. Özel bir menteşe sayesinde kapılar hem içe hem dışa açılarak çift yönlü geçişe izin verirler. Bu menteşeler, yaylı çift tarafa dönebilme özellikleri sayesinde takıldıkları kapı kanatlarını hem içe hem dışa yönlendirebilirler.

1|D. DÜKKAN-MAĞAZA VE BANKA KAPILARI:

Genellikle alüminyumdan mamul olan bu kapılar da ciddi yüklere maruz kalan kapılardandır. Özellikle yükseklik açısından hep maksimumlar zorlanan bu kapı tipleri de özellikle güvenlik açısından temperli ağır camları taşımak zorunda kalan kapılardır. Özellikle kilit sistemleri kullanım amaçlarına uygun olması gereken bu tip kapılar için en önemli öğelerden biri kapı kollarıdır. İlk defa bankalarda kapı boyunca kullanılan bütün borulardan yapılan kollara AKBANK kolu denmesindendir ki günümüzde birçok bu tip kapıda Akbank kollar kullanılmaktadır.

1|E. OTOMATİK KAPILAR:

Otomatik kapılar genellikle oteller, hastahaneler gibi giriş çıkışlarda hem kontrol ve güvenliğin hem de izolasyonun önemli olduğu kamu binalarında tercih edilmektedir. Bu kapılar genellikle motorlu olarak otomatik kontrol ile yönlendiren kapılardır. Sensörleri sayesinde algıladıkları hareket ile bir eksen etrafında dönerek veya sağa sola kayma hareketi yaparak çalışırlar.

1|F. YANGIN VE GÜVENLİK KAPILARI:

Bu kapılar adından da anlaşılacağı üzere ya yüksek güvenlik gerektiren kapılarda ya da yangın ihtimali olan binalarda yangının bir bölgeden diğer bölgeye sıçramasını önleme amaçlı yapılmaktadır. Dolayısı ile diğer kapılara göre cam kullanımı ya hiç olmamakta ya da cam kullanılacaksa çok çok özelliikli(mesela kurşun geçirmez) camlar kullanılmaktadır.

Güvenlikli kapılarda kullanılan paneller ve profiller de ayrıca kurşun geçirmez özel profillerden imal edilmektedir. Yangına dayanıklı kapılarda ise panellerin aralarına yangın geciktirici izolasyon malzemeleri kullanılarak yangına en uzun dayanım hedeflenmektedir. Tüm bunlar çok ciddi testler ile test edilmekte ve ancak alınan sertifikalara göre ka-

pılar tercih edilmektedir. Dolayısı ile bu özel kapıları açılıp kapanmalarını sağlayan özel aksesuarları da bulunmaktadır.

2. ÖZEL AÇILIMLAR:

Bu açılır sistemlerimiz de adından anlaşılacağı üzere ya bir bölgeye özel ya da kullanım amacına özel olarak tasarlanmış sistemlerdir. Bu tip özel sistemlerin kullanılması ya bir zorunluluktan ya da bir gereklilikten doğmuştur. Dolayısı ile diğer sistemlerimiz gibi çok kullanılmayan fakat gerektiğinde belirli amaçlara hizmet eden sistemler olarak tercih edilmektedirler.

2|A. PİVOT AÇILIMLAR:

Genellikle klasik kasa kanatlara özel adaptör profilleri ve özel aksesuarlar kullanılarak doğrama kanadının ya dikey ekseninde ya da yatay ekseninde 360° kendi ekseni etrafında döndürülmesi sonucu açılıp kapanabilen sistemlerdir. Bu sistemler genellikle bölüntü olması istenmeyen büyük tek parça kanat yapılarının açılmasına ve 360° kendi ekseni etrafında dönerek silinebilmesine olanak tanıyan sistemlerdir. Özellikle temizlik işlerinin sorun olduğu yüksek katlarda kanadın dışını içeriyeye çevirebilen bir yapıda olduğundan hem geniş açıklık yapılmasına müsaade eder hem de camın içeriden temizlenebilmesini sağlar.

2|B. MANUEL VE HİDROLİK ÇATI PENCERELERİ:

Çatı pencereleri özellikle yüksek tavanlı salonlar ile çatı arası mekanların kullanımının yaygın olduğu bölümlerde vazgeçilmez bir havalandırma yöntemidir. Eğer çatı yüksekliği fazla olan bir bölümde kullanılıyorsa genellikle hidrolik, eğer çatı arası odaları gibi bir yaşam alanında ve ulaşılabilecek bir bölgede kullanılıyorsa manuel olarak tercih edilirler. Özellikle Avrupa'da hava koşullarından ötürü dik eğimde yapılan çatı aralarına bir yaşam alanı sığdırıldığından ötürü bu dik eğimlerin olduğu düzlem olmayan bölgelere bir çatı penceresi kullanımı çok yaygın olarak kullanılmaktadır.

2|C. DIŞA AÇILAN PENCERELER:

Genellikle çok yağmur alan bölgelerde rüzgar basınçları pencere kanatlarının dışarıdan içeriye doğru anormal baskılar yapmasına neden olur. Bu durumda bizim ülkemiz gibi içeri açılan kanat sistemlerinde özellikle su izolasyonu açısından çok tehlikeli bir durum oluşturur. Bu sebeple bu tip bölgelerde kanatlar dışarı açılım olarak yapılır ki bu tip aşırı baskı anlarında kanatların kasalara daha da çok yapışması sağlanabilir. Tabiki kanatların dışarı açılması da beraberinde başka problem getirir. Örneğin ülkemizde bu tip açılımların aksesuarlarını bulmak ya çok zordur ya da imkansızdır.

2|D. HAVALANDIRMA AMAÇLI AÇILIMLAR:

Özellikle havalandırma ihtiyacının arandığı mekanlarda kullanımı son yıllarda artan çoklu havalandırma pencereleri kullanılır. Bu tip pencereler çoklu kanatların tek bir noktadan kontrol edildiği özel aksesuarlar vasıtasıyla aynı anda açılıp kapatılabilme özelliğine sahiptir.

2|E. TAMDUR SALINIMLI PENCERELER:

Bu yeni tip açılım sistemimiz tek parçalı kanatların pivot sisteminde olduğu gibi tam tur dönerek iç yüzeyin dış, dış yüzeyin iç olabildiği dikey eksenli açılımlardır. Bu açılımların pivot açılımdan farkı bir menteşe ekseninde değil de bir makas yardımıyla çalışma ekseninin kayması sonucu kanatların tamamen ters pozisyona getirilebilmesi ve böylece silinbilmesinin sağlanmasıdır.

Böylelikle Açılır sistemlerimizin de anlatımını bitirmiş bulunuyoruz. Bu sayımızla birlikte Açılır sistemlerimizi tamamlayarak bir sonraki sayımızda anlatmaya başlayacağımız Katlanır sistemleri sizlerle tanıştırmak üzere...

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...